

Recomandările Proiectului UE „Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală”

Bariere în calea dezvoltării sistemului de DO, IG, STG în Republica Moldova

Unul dintre obiectivele proiectului finanțat de UE "Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală" este implementarea Activității A6.3 - "Identificarea lacunelor administrative în sistemul de management și promovare a IG în Republica Moldova". Analizele și întâlnirile organizate până în prezent au identificat o barieră semnificativă în ceea ce privește certificarea care afectează dezvoltarea sistemului de produse agroalimentare DO, IG și STG. Certificarea produselor înregistrate DO, IG și STG este un element esențial al bunei funcționări a întregului sistem de înregistrare și protecție. Conform cerințelor UE și ale Moldovei, fiecare produs, după înregistrarea ca DO, IG și STG și înainte de introducerea pe piață, ar trebui supus verificării conformității cu o specificație tehnică.

În prezent, în Republica Moldova nu există o entitate care să poată verifica conformitatea produselor agroalimentare înregistrate la cererea producătorului. În sectorul vitivinicol, această problemă a fost rezolvată prin numirea entității responsabile de verificarea conformității.

Opțiuni posibile

1. Organisme de certificare acreditate

Verificarea conformității poate fi asigurată de organismele de certificare. Cerința de bază pentru un organism de certificare este obținerea acreditării. Toate organismele de certificare trebuie să fie acreditate în conformitate cu standardul 17065:2012 "Evaluarea conformității - Cerințe pentru organismele care certifică produse, procese și servicii". Acest standard definește cerințele care trebuie îndeplinite de un organism de certificare pentru a fi recunoscut ca fiind competent și de încredere. Acreditarea este efectuată de Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC). Până în prezent, niciunul dintre organismele de certificare nu și-a exprimat interesul pentru obținerea acreditării. Aceasta este o decizie independentă a entității comerciale. Lipsa interesului pentru acreditare poate rezulta din numărul mic de produse înregistrate, costurile ridicate și procesul îndelungat de obținere a acreditării. Restrângerea cererii de acreditare poate fi legată, de asemenea, de lipsa de stimulente financiare pentru producători, care ar putea să îi încurajeze să înregistreze produse.

2. Inspecția de stat

Verificarea conformității poate fi furnizată de o autoritate competentă (de exemplu, inspecția de stat). În acest caz, autoritatea competentă poate fi autorizată prin adoptarea unui act juridic relevant. Deși articolul 34 din Legea nr. 66-XVII "cu privire la protecția indicațiilor geografice, denumirile de origine și specialitățile tradiționale garantate" indică posibilitatea emiterii unui mandat pentru o entitate de stat de a efectua o verificare a conformității, autorizația actuală emisă prin Hotărârea Guvernului nr. 644 din 19 iulie 2010 "cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități legate de produsele cu denumiri de origine, indicații geografice și specialități tradiționale garantate și autoritățile competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea produselor" identifică

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

doar entitățile autorizate să efectueze controale ex officio. În cadrul unui workshop privind punerea în aplicare a certificării UE privind politica în domeniul calității (DOP, IGP, STG) și control ex officio organizat în data de 25 iulie, organizat în cadrul proiectului, au fost analizate posibilele soluții de certificare. În conformitate cu articolul 15 din Legea nr. 235 din 01.12.2011 privind acreditarea și evaluarea conformității, trebuie să se acrediteze și o inspecție de stat înainte de efectuarea verificării conformității. O astfel de cerință nu este reflectată în legislația UE (a se vedea anexa 1).

3. Sistem mix

De asemenea, este posibil să se mențină un sistem mixt, în care atât organismele private de certificare, cât și inspecția de stat pot asigura verificarea conformității. În acest caz, producătorul decide care entitate va efectua verificarea conformității. Această soluție funcționează în mai multe țări ale UE (de exemplu, în Polonia).

Posibile soluții la problemă:

Suplimentarea Hotărârii Guvernului nr. 644 prin autorizarea inspecției de către stat să efectueze verificarea conformității, lăsând în același timp posibilitatea acreditării de către organismele de certificare.

Opțiunea 1

Verificarea conformității furnizată de autoritatea competentă (inspecția de stat) fără a fi necesară acreditarea

În acest caz, autoritatea competentă ar trebui autorizată prin introducerea unui amendament relevant la Hotărârea Guvernului nr. 644 din 19 iulie 2010. Articolul 34 din Legea nr. 66-XVII "*cu privire la protecția indicațiilor geografice, denumirile de origine și specialitățile tradiționale garantate*" indică posibilitatea emiterii unui mandat pentru o entitate de stat de a efectua o verificare a conformității, dar autorizația actuală emisă prin Hotărârea Guvernului nr. 644 din 19 iulie 2010 identifică numai entitățile autorizate să efectueze controale ex officio. Modificările necesare ar trebui să se aplice și actelor juridice care indică obligația de a obține acreditarea.

Acțiunile care trebuie întreprinse:

- introducerea unui amendament la Hotărârea Guvernului nr. 644 privind inspecția de stat ca organism responsabil cu verificarea conformității;
- Implementarea scutirii privind obligativitatea acreditării de către inspecția de stat în celelalte acte legislative relevante (în special Legea nr. 235 din 01.12.2011 privind acreditarea și evaluarea conformității).

Rezultate:

- O soluție rapidă a problemei. Inspecția ar putea începe să ofere o verificare a conformității imediat după adoptarea legislației revizuite;
- Nu există costuri asociate cu obținerea acreditării.

Opțiunea 2

Verificarea conformității furnizată de autoritatea competentă acreditată (inspecția de stat).

În acest caz, autoritatea competentă ar trebui autorizată prin introducerea unui amendament relevant la Hotărârea Guvernului nr. 644 din 19 iulie 2010 (ca în opțiunea 1).

Acțiunile care trebuie întreprinse:

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

- Introducerea unui amendament la Hotărârea Guvernului nr. 644 privind inspecția de stat ca organism responsabil cu verificarea conformității;
- Depunerea unei cereri către MOLDAC pentru acreditare în scopul verificării conformității produselor înregistrate ca DO, IG, STG.
- Furnizarea resurselor financiare necesare pentru îndeplinirea cerințelor legate de obținerea acreditării.

Rezultate:

- Abilitatea de a asigura verificarea conformității numai după obținerea acreditării. Potrivit informațiilor reprezentanților MOLDAC, procesul poate dura 2 ani. Nu s-au emis încă linii directoare detaliate;
- Necesitatea de a suporta costurile asociate acreditării.

Concluzii:

Opțiunea 1 este recomandată în concordanță cu abordarea UE și rezolvarea rapidă a problemei. Costurile de punere în aplicare sunt, de asemenea, limitate în comparație cu opțiunea 2.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

Anexa 1: Acreditarea organismelor de control

1. Abordarea UE

1.1 REGULAMENTUL (UE) NR. 1151/2012 *privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare*

Articolul 37 Verificarea conformității cu caietul de sarcini al produsului se efectuează de către una sau mai multe autorități competente și / sau unul sau mai multe organisme de control în sensul articolului 2 punctul (5) din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 ca organism de certificare a produselor.

Articolul 39 Autoritățile competente pot delega, în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004, sarcini specifice legate de controalele oficiale ale sistemelor de calitate către unul sau mai multe organisme de control. Aceste organisme de control trebuie să fie acreditate în conformitate cu standardul european EN 45011 sau cu ghidul ISO / IEC 65 (cerințe generale pentru organismele care exploatează sistemele de certificare a produselor).

1.2 REGULAMENTUL (CE) NR. 882/2004 *privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor*

Articolul 2 Definiții

prin „autoritate competentă” se înțelege autoritatea centrală a unui stat membru care dispune de competența de a organiza controale oficiale sau orice altă autoritate căreia i s-a conferit respectiva competență; de asemenea, include, după caz, autoritatea corespunzătoare dintr-o țară terță;

prin „organ de control” se înțelege o parte terță independentă căreia autoritatea competentă i-a delegat anumite atribuții de control;

Articolul 5 Autoritatea competentă poate delega sarcini specifice unui anumit organism de control numai dacă organismul de control funcționează și este acreditat în conformitate cu standardul european EN 45004 "Criterii generale pentru funcționarea diferitelor tipuri de organisme care efectuează inspecția" și / sau un alt standard dacă este mai relevant pentru sarcinile în cauză delegate;

2. Cerințele Republicii Moldova

2.1 LEGEA Nr. 235 din 01.12.2011 *privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității*

Articolul 15. Evaluarea conformității în domeniul reglementat, se realizează numai de organismele de evaluare a conformității acreditate.

Support to Enforcement of the Intellectual Property Rights

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

2.2 ORDINUL nr. 149 din 04.08.2015 cu privire la procedura de omologare a caietelor de sarcini pentru produsele agroalimentare cu denumiri de origine (DO), indicații geografice (IG) și specialități tradiționale garantate (STG). Articolul 31. Certificatul de conformitate pentru produsele agroalimentare cu DOP, IGP și STGP se emite de către un organism de evaluare a conformității acreditat conform EN 17065 "Cerințe generale pentru organisme care operează cu sistemul de certificare a produselor", în condițiile stabilite de prezentul capitol.

Concluzie:

Reglementările UE nu impun autorităților competente să aibă acreditare. Numai în cazul activităților de control al delegării către un organism de control este necesară o astfel de acreditare. Reglementările Republicii Moldova indică faptul că fiecare entitate care efectuează verificarea conformității trebuie să aibă o acreditare